

การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

A Study of Good Governance of Subdistrict Administrative Organizations in Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province.

ปรีชา เปล่งภู¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประสิทธิภาพผลความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ (2) เปรียบเทียบความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 396 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 10,000-20,000 บาท (2) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ และ (3) ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน ส่วนอาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, ธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research were (1) to measure the effectiveness of good governance of Hua Hin subdistrict administrative organization in Prachuap Khiri Khan and (2) to compare the good governance of Tambon administrative organizations in Hua Hin, Prachuap Khiri Khan Province Classified by personal factors. The population used in this study is there were 396 people in the Tambon Administrative Organization District of Prachuap Khiri Khan Province using the questionnaire as a research tool. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The results of the study revealed that (1) Most respondents were male, aged 31-40, had bachelor degree, employed, and had monthly average income 10,000-20,000 Baht (2) The opinions of the public about the administration of good governance in the subdistrict administrative organization of Hua Hin, Prachuapkhirikhan province were at the high level. There are 3 levels of

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

opinion on the main aspects of value. The moral In terms of transparency, respectively, the opinions were at the moderate level. The principle of participation. And the rule of law respectively, and (3) People with different sex, age, and education levels had different opinions on the administration of good governance practices of the Tambon administration organizations in Hua Hin, Prachuap Khiri Khan. The occupation and average income per month is not different.

Keywords: Effectiveness, Good Governance, Sub-district Administration Organization

บทนำ

ธรรมาภิบาลถือเป็นกระแสการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับหลักการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับประชาชน การมุ่งให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีตามแนวคิดธรรมาภิบาล โดยพิจารณาตามหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ จะพบว่าประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีเจตนารมณ์ที่มุ่งส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การมีส่วนร่วมของประชาชนการตรวจสอบอำนาจรัฐ การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ และการกระจายอำนาจ (ถวิลวดี บุรีกุล และวิศิษฎ์ ชัชวาลทิพากร, 2550, หน้า 1)

องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของชุมชน ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการบริหารจัดการและการบริการประชาชน เพื่อการบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงได้ยึดหลักการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายในการให้บริการสาธารณะ และการพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่เพื่อตอบสนองต่อ

ความต้องการของประชาชนจากการเปลี่ยนแปลงสังคมและเศรษฐกิจ

ดังนั้น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บริหารงานเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการที่ดี และเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื่องจากผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าประชาชนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นกำลังสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิรูประบบราชการไปสู่การเป็นราชการยุคใหม่ ที่มีลักษณะของธรรมาภิบาลเป็นรากฐานในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ทบทวนวรรณกรรม

แนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
ภาครัฐแนวใหม่

การบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management--NPM) เป็นการบริหารจัดการที่เน้นผลสัมฤทธิ์ มากกว่าจะเน้นที่ปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ มีการวัดผลลัพธ์หรือผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างเป็นรูปธรรมให้ความสำคัญกับความโปร่งใสในการตัดสินใจ และพร้อมที่จะถูกตรวจสอบการบริหารและหรือการดำเนินงานขององค์กรภายใต้ขอบเขตของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารได้ทุกเวลานอกจากนี้ยังมีข้อเสนอว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่และมุ่งเน้นในเรื่องการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ ความสามารถในการแข่งขัน การบริหารแบบเอกชน และการจัดการแบบองค์กรกะทัดรัด (เพ็ญศรี มีสมนัย, 2549, หน้า 5-6)

คริสโตเฟอร์ฮูด (อ้างถึงใน ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2550, หน้า 8) ได้อธิบายว่า ลักษณะสำคัญของการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ดังนี้ (1) เน้นการบริหารงานในแบบมืออาชีพทำให้ผู้บริหารมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงาน (2) มีการกำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมให้ความสำคัญต่อภาระรับผิดชอบต่อผลงานมากกว่าภาระรับผิดชอบต่อกระบวนการ (3) ให้ความสำคัญต่อการควบคุมผลสัมฤทธิ์ และการเชื่อมโยงให้เข้ากับการจัดสรรทรัพยากรและการให้รางวัล (4) พยายามปรับปรุงโครงสร้างองค์การเพื่อทำให้หน่วยงานมีขนาดเล็กลงและเกิดความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานโดยให้มีการจ้างเหมางานบางส่วนออกไป (5) เปิดให้มีการแข่งขันในการให้บริการสาธารณะอันจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพให้ดีขึ้น (6) ปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานให้มีความทันสมัยและประยุกต์ใช้วิธีการของ

ภาคธุรกิจเอกชน และ (7) เสริมสร้างวินัยในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ความประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

จากลักษณะสำคัญของการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่มีผู้อธิบายไว้ผู้วิจัยสรุปได้ว่าลักษณะสำคัญของการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ การบริหารงานที่ทันสมัยและประยุกต์ใช้วิธีการของภาคธุรกิจ การบริหารงานมีความอิสระและคล่องตัว การกำหนดวัตถุประสงค์ การดำเนินงานที่ชัดเจน การบริหารงานโดยให้ความสำคัญต่อภาระรับผิดชอบต่อผลงาน การบริหารงานให้เกิดความคุ้มค่ามุ่งผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานเพื่อบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การนำเอาการจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในองค์กรภาครัฐจะก่อให้เกิดผลดีในด้านต่างๆ ดังนี้ (1) ช่วยให้องค์กรภาครัฐดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย และสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันอย่าง “เอาเป็นเอาตาย” ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะว่าใช้กลไกตลาดในการจัดการ เช่น การจ้างเหมาเอกชนให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง (2) ช่วยให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถวัดผลจากการดำเนินงานได้ดีขึ้นโดยพิจารณาจากเกณฑ์ความประหยัด ความมีประสิทธิภาพและความมีประสิทธิภาพ (3) ช่วยให้องค์กรภาครัฐใช้ทรัพยากรบริหาร เช่น งบประมาณ กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ที่มีจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (4) ช่วยให้องค์กรรัฐลดบทบาทและภารกิจกาให้บริการสาธารณะ โดยการแปรรูปไปให้เอกชนดำเนินการแทนหรือรูปแบบอื่นๆ

แนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

ถวิลวดี บุรีกุล และวราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ (2550, หน้า 11) ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล

หมายถึง หลักการบริหารแนวใหม่ที่มุ่งเน้นหลักการทำงานที่จะก่อให้เกิดความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และรวมถึงระบบ โครงสร้าง กระบวนการต่างๆ ที่วางกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ เพื่อที่ภาคต่างๆ ของสังคมจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ลิขิตธีรเวคิน (2553, หน้า 384) ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง กระบวนการปกครองบริหารประเทศ โดยมีกฎเกณฑ์ความถูกต้องเพื่อประโยชน์ของสังคมและประชาชนไม่ละเมิดกฎหมายและหลักนิติธรรม

จากความหมายที่มีผู้ให้นิยามไว้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครองการบริหารจัดการ การควบคุมดูแลกิจการบ้านเมือง และสังคมให้เป็นไปตามครรลองครองธรรม และยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามกฎข้อบังคับ มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ โปร่งใส ยุติธรรม คัมค่า และตรวจสอบได้

ถวิลวดี บุรีกุล และวราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ (2549, หน้า 11 - 13) อธิบายว่า หลักธรรมาภิบาลตามองค์การสหประชาชาติ ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 8 ประการดังนี้ (1) หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่การมีส่วนร่วมทั้งชายหญิงเป็นสิ่งสำคัญของธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมอาจเป็นได้ทั้งทางตรงหรือโดยผ่านสถาบันกลางหรือผู้แทน อย่างไรก็ตาม ประชาธิปไตยแบบตัวแทนก็ไม่ได้ หมายถึง กลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมจะได้รับการผนวกเข้าไปประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น การมีส่วนร่วมจำเป็นต้องมีการให้ข้อมูลจากทุกกลุ่มและมีการดำเนินการให้เกิดขึ้นจริงนั้น หมายความว่าความร่วมถึงเสรีภาพในการรวมกลุ่มก่อตั้ง

สมาคมแสดงออกและจัดตั้งประชาสังคม (2) หลักการมุ่งฉันทามติ ในสังคมหนึ่งผู้คนจำนวนมาก มีความเห็นที่แตกต่างกัน หลักการหนึ่งของธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องของการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยใช้คนกลางในระหว่างคนที่มีความสนใจแตกต่างกันในสังคม เพื่อนำมาสู่การเกิดฉันทามติในสิ่งที่เป็นประเด็นที่ดีที่สุดที่อยู่ในความสนใจของชุมชนทั้งหมดและวิธีที่จะบรรลุฉันทามติ ซึ่งต้องอาศัยแนวคิดที่กว้างไกล และเวลาในเรื่องที่ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ต้องการสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของมนุษย์ และจะบรรลุได้อย่างไรสิ่งนี้จะเกิดจากการมีความสนใจในประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและลบริบทางสังคมของสังคมหรือชุมชนอื่นๆ ด้วย (3) หลักสำนึกรับผิดชอบการยอมรับผิดเป็นบุญแจสำคัญของธรรมาภิบาล ไม่เพียงสถาบันของรัฐ แต่ภาคเอกชนและองค์กรประชาสังคมต่างๆ ต้องมีความสำนึกรับผิดชอบต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนใครจะสำนึกรับผิดชอบต่อใครนั้น ขึ้นกับการตัดสินใจ หรือการกระทำว่าเป็นเรื่องภายในหรือภายนอกองค์กรหรือสถาบันโดยปกติองค์กรหรือสถาบันจะสำนึกรับผิดชอบต่อผู้อื่นซึ่งจะได้รับผลกระทบ จากการตัดสินใจหรือการกระทำนั้นๆ สำนึกรับผิดชอบไม่สามารถบังคับใช้ได้ โดยปราศจากการมีความโปร่งใสการมีส่วนร่วมและนิติธรรม (4) หลักความโปร่งใส หมายถึง การตัดสินใจที่ดำเนินไปแล้วและการนำไปปฏิบัติเป็นไปตามกฎระเบียบ ซึ่งหมายถึง การเปิดเผยข้อมูลและสามารถให้ผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจและบังคับใช้นโยบายหรือแผนเข้าถึงข้อมูลได้โดยตรงนอกจากนี้ยังหมายถึงข้อมูลเพียงพอที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าถึง และการเข้าถึงต้องง่าย ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย หรือการใช้สื่อต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย (5) หลักการตอบสนองธรรมาภิบาล ยังต้องให้มีการดำเนินการและมี

กระบวนการที่ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเวลาที่เหมาะสม (6) หลักความเท่าเทียมกันและการคำนึงถึงคนทุกกลุ่ม ความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมขึ้นกับการประกันว่าสมาชิกทุกคนรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีที่ยืนในสังคม และไม่รู้สึกรู้ว่าถูกกีดกันออกไปจากระแสหลักของสังคม หมายความว่า กลุ่มทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ที่มีความอ่อนแอที่สุด มีโอกาสที่จะปรับปรุงหรือคงความเป็นอยู่ที่ดี (7) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผลของธรรมาภิบาลหมายถึง กระบวนการและสถาบันที่ก่อให้เกิดผลที่บรรลุความต้องการของสังคมโดยการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมมีเรื่องของ การประหยัดแต่ไม่ตระหนี่แนวคิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในบริบทของธรรมาภิบาลยังรวมถึงการใช้ทรัพยากร ธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน และการปกป้องสิ่งแวดล้อมด้วย (8) การปฏิบัติตามหลักนิติธรรม หลักการสำคัญคือ การดำเนินการต่างๆ ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะ ชนกลุ่มน้อย การมีความยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมายและการมีกระบวนการยุติธรรมที่เป็นอิสระไม่ถูกก้าวก่ายจากฝ่ายใดๆ

ประสิทธิภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน

ถวิลวดี บุรีกุล และวราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ (2550, หน้า 7 – 9) ธรรมาภิบาลจัดเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครองในปัจจุบัน เพราะปัจจุบันได้ให้ความสนใจกับเรื่องของโลกาภิวัตน์และธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น แทนการสนใจเรื่องการพัฒนาอุตสาหกรรม เพราะกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจ มีความสำคัญกระทบถึงกัน การติดต่อสื่อสาร การดำเนินกิจกรรมในที่ไหนมีผลกระทบต่ออีกที่หนึ่ง การพัฒนา เรื่องของการเมืองการปกครองได้มุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น หากจะให้ประเทศ

มีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน การมุ่งดำเนินธุรกิจ หรือปฏิบัติราชการต่างๆ โดยไม่ให้ความสนใจถึงเรื่องของสังคม ประชาชน และสิ่งแวดล้อมจึงเป็นไปได้อีกต่อไป การมีการบริหารจัดการที่ดีจึงเข้ามาเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเริ่มมีการนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น

ธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชนโดยเฉพาะข้าราชการ และพนักงานบริษัทเอกชน เพราะ ธรรมาภิบาลเป็นการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตั้งหมั่นอยู่บนหลักการบริหารงานที่เที่ยงธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีจิตสำนึกในการทำงาน มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำ พร้อมตอบคำถามหรือตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพร้อมรับผิดชอบมีศีลธรรม จริยธรรมในการทำงาน การคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้ ตัดสินใจ ดำเนินการและประเมินผล ตลอดจนร่วมรับผลจากการตัดสินใจร่วมกัน มีการส่งเสริมสภาพพหุนิยม และการให้ความสำคัญกับกลุ่มต่างๆ รวมทั้งคนด้อยโอกาส ตลอดจนการสร้างความเท่าเทียมกันทางสังคมในการรับโอกาสต่างๆ ที่ประชาชนพึงจะได้รับจากรัฐอีกด้วย

ธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการ กระบวนการและเป้าหมายไปในตัว การมีธรรมาภิบาลอาจนำมาสู่การมีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้ และการมีประชาธิปไตยก็นำมาสู่การมีผลทางสังคม คือการมีการพัฒนาประเทศไปในทางที่สร้างความสงบสุขอย่างต่อเนื่องและสภาพตลอดจนนำมาสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้โดยสันติวิธี

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ของประเทศไทยเป็นการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในองค์กรเพื่อลดปัญหาต่างๆ ในภาครัฐ โดยบริหารงานเน้นให้เกิด

ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ ความโปร่งใส การปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบ การสร้างการมีส่วนร่วม การมีกฎหมายที่เข้มแข็ง การตอบสนองที่ทันการ ความเห็นชอบร่วมกัน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความเสมอภาคและความเกี่ยวข้อง

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 36,462 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 396 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามความเป็นธรรมาภิบาลของการบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด และคำถามปลายเปิด เพื่อสอบถามประชาชนภายในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามความเป็นธรรมาภิบาลของการบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจความสมบูรณ์ถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และมีความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

2.1 หาค่าความถี่ และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของข้อมูลส่วนบุคคล

2.2 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน จากการตอบแบบสอบถาม โดยแทนความหมายของคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.3.1 ค่า t-test ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีระดับนัยสำคัญ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐานส่วนที่ 1 ที่เกี่ยวกับ เพศ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้นในขั้นแรกจะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของตัวแปรอิสระกลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม

โดยใช้สถิติ Levene's test ซึ่งหากผลการทดสอบพบว่า ค่าความแปรปรวนของตัวแปรอิสระกลุ่มทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน (ค่า Sig. มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.05) ก็จะใช้ค่า Equal Variances Assumed แต่หากผลการทดสอบพบว่าความแปรปรวนของตัวแปรอิสระกลุ่มทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน (ค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05) ก็จะใช้ค่า Equal Variances not Assumed

2.3.2 ใช้สถิติวิเคราะห์ F-test

แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA (One-way Analysis of Variance) หรือ Brown Forsyth ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและถ้าผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ต้องทำการทดสอบเป็นรายคู่ต่อไป เพื่อดูว่ามีคู่ใดที่แตกต่างกันโดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dennett's T3

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 10,000-20,000 บาท

2. ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ

ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ กฎระเบียบที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดขึ้นได้รับการยอมรับจากประชาชน และสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานให้ยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วยความเป็นธรรมตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ การเผยแพร่ความรู้เรื่องกฎระเบียบของหน่วยงานให้แก่ผู้รับบริการและประชาชนทั่วไป การทบทวน ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกระบวนการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล และบริหารงานโดยยึดหลักการและปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ

2.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่าประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ การจัดระบบการร้องเรียนในการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล การรณรงค์ใช้หลักคุณธรรมอย่างกว้างขวางและจริงจังในทุกกระดับ และการส่งเสริมให้พนักงานประพฤติตนให้อยู่ในกรอบที่ถูกต้อง และปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีอคติ ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ การส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจ และการส่งเสริมให้พนักงาน มีความ

ชื่อเสียงสุจริต มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นตามลำดับ

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง การรายงานผลการรับจ่ายเงินและจัดทำรายงานผลการจัดการดำเนินงานประจำปีเสนอผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และการสร้างจิตสำนึกให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ การดำเนินงานอย่างเปิดเผยตรวจสอบได้มีข้อมูลโปร่งใส และการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป ตามลำดับ

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อสร้างจิตสำนึกเรื่องการมีส่วนร่วมแก่พนักงานในหน่วยงาน และการเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ การปรับปรุงกฎระเบียบและกระบวนการทำงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด

แผนพัฒนาท้องถิ่นและการจัดซื้อจัดจ้าง และการเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการรวมกลุ่มและร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดถูกต้องและทันกำหนดเวลา การจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานระบุนภารกิจและวัตถุประสงค์ชัดเจนและการส่งเสริมให้พนักงานตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ การส่งเสริมให้พนักงานมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ทอดทิ้งหรือละทิ้งงานและการส่งเสริมผู้มีความรู้ความสามารถโดยใช้ระบบการให้รางวัลและระบบจูงใจอื่นๆ ตามลำดับ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพสามารถพัฒนาตนเองและพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง การสร้างจิตสำนึกให้แก่พนักงานในการประหยัดการใช้ทรัพยากร ควบคุมกำกับการจัดซื้อจัดจ้าง มีการตรวจสอบงบประมาณ และจัดทำทะเบียน

การใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง มีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมบุคลากรให้ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นคุณภาพและผลของงานเป็นสำคัญและการใช้หลักประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และหลักการประหยัดในดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ การวางแผนส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมแตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมแตกต่างกัน

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม แตกต่างกันไปปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างรายคู่

3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันไป

3.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันไป

อภิปรายผล

ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของฐิตาภรณ์ ปรียานนท์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก (4.09) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปาลสิมมาล ธีรัฐธานาล (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาล: ศึกษากรณีเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า พนักงานเทศบาลตำบลสำโรงเหนือมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุลวัชร หงส์คู (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรภายในเทศบาลนครสมุทรสาครมีทัศนคติในทางบวกเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ระดับเห็นด้วยมาก

ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภัทรมาศ จริยเวชชัชวัฒนา (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง และผลการศึกษา

พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึง ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วาสนา ธรรมจักร (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่ พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชื่นกมล กุมารสิทธิ์ (2553) ศึกษาเรื่อง สภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร มีสภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุลวรัช หงส์คู (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผลการศึกษาพบว่า บุคลากรภายในเทศบาลนครสมุทรสาคร มีทัศนคติในทางบวกเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล หลักความโปร่งใส (transparency) และ หลักการตรวจสอบได้ (accountability) อยู่ระดับเห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา (2547) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง และผลการศึกษา พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉาง ได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและใน

เรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่างๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา

ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญฤทธิ์ เกตุจำนง (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลนครนนทบุรีมีการบริหารงานภายใต้หลัก ธรรมาภิบาลโดยได้ปฏิบัติตามแนวทางหลักพื้นฐาน 6 ประการของหลักธรรมาภิบาล โดยส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การบริการประชาชนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบร่วมแสดงความคิดเห็น

ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญฤทธิ์ เกตุจำนง (2549) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลนครนนทบุรีมีการบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยได้ปฏิบัติตามแนวทางหลักพื้นฐาน 6 ประการของหลักธรรมาภิบาล โดยส่วนใหญ่ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุลวรัช หงส์คู (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรภายในเทศบาลนครสมุทรสาคร มีทัศนคติในทางบวกเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล หลักประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล (effectiveness and efficiency) อยู่ระดับเห็นด้วยมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วาสนา ธรรมจักร (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่ พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพล สุรณรงค์รินทร์ (2547) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพล สุรณรงค์รินทร์ (2547) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วน

ตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพล สุรณรงค์รินทร์ (2547) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระจรรุณธีรปัญญา (เวฬุวาปี) (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน

อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลในทุกด้าน เพื่อให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลและตนเองอย่างแท้จริง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการปกครองตนเอง เป็นการพัฒนาท้องถิ่นที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวมต่อไป

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ควรส่งเสริมให้ประชาคมหมู่บ้านเกิดความเข้มแข็ง โดยการปฏิบัติงานในหมู่บ้านทุกครั้งควรจัดให้มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการประชาสัมพันธ์อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบกระบวนการเวทีประชาคมหรือการจัดเวทีชาวบ้าน เพื่อให้ เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ควรส่งเสริมการนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลเข้าร่วมฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และมีการรายงานผลการประชุมต่อสาธารณชนเป็นประจำเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์

และสำรวจข้อคิดเห็นต่างๆ ของประชาชนอันจะเป็นประโยชน์ในการทำงานพัฒนาท้องถิ่น

6. ในการวางแผนพัฒนาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลควรต้องรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน โดยการทำประชาคมในระดับหมู่บ้านและตำบลอย่างมีคุณภาพเพื่อให้การวางแผนพัฒนาตำบลตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

7. องค์การบริหารส่วนตำบลควรรับฟังความคิดเห็น และความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชนที่เสนอโดยตรงต่อผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

8. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้เกิดความถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม

9. องค์การบริหารส่วนตำบลควร รณรงค์เชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเกี่ยวกับ องค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง เช่นการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เพื่อเป็นการแสดงถึงการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปบริหารงานท้องถิ่นแทนตนเองและมีส่วนรับผิดชอบการบริหารทางอ้อมอีกด้วย

10. ก่อนมีการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบหรือมีการเปิดประชุมสภาสามัญไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟัง

11. องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งคณะกรรมการประเมินผลแผนงานโดยให้ตัวแทนประชาชนเป็นกรรมการส่วนหนึ่ง

12. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การ

บริหารส่วนตำบลในด้านงบประมาณ รายจ่ายและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้

13. องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร และจัดระบบสารสนเทศให้ประชาชนได้รับรู้

อย่างทั่วถึงโดยใช้สื่อ เช่นการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของหมู่บ้าน หรือทำเป็นจดหมายข่าวขององค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งความเคลื่อนไหวข่าวสารต่างๆ อาจเป็นรายเดือน หรือราย 3 เดือน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กุลวัชร หงส์คู. (2553). *ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- ชื่นกมล กุมารสิทธิ์. (2553). *สภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ฐิตาภรณ์ ปรียานนท์. (2555). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ถวิลวดี บุรีกุล (บก.). (2550). *ทศวรรษ: ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ถวิลวดี บุรีกุล และวารภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ. (2549). *การศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ถวิลวดี บุรีกุล และวิศิษฏ์ ชัชวาลทิพากร. (2550). *การศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2550). *การบริหารราชการแนวใหม่: บริบทและเทคนิควิธี*. กรุงเทพฯ: วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย.
- นพพล สุรนต์ครินทร์. (2547). *การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญฤทธิ์ เกตุจำนง. (2549). *การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาลสิมมาลีรัฐธนานนท์. (2551). *การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาล : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พระจรรณสีร์ปญโญ (เวฬุวาปี). (2554). การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน
ตำบลลำพยนต์ อำเภอดงดงฟ้า จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เพ็ญศรี มีสมนัย. (2549). การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2553). การเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วาสนา ธรรมจักร. (2550). การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
ข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา. (2547). การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษา
เทศบาลตำบลบ้านฉาง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.